

Europejskie Dni Dziedzictwa
10-18.09.2016

Gdzie duch spotyka się z przestrzenią

INFORMATOR

województwo
świętokrzyskie

Edukacja i kultura
Program Kultura

Europejskie Dni
Dziedzictwa

COUNCIL
OF EUROPE

CONSEIL
DE L'EUROPE

NARODOWY INSTYTUT
DZIEDZICTWA
NATIONAL HERITAGE BOARD OF POLAND

Narodowy Instytut Dziedzictwa
Oddział Terenowy w Opolu
45-023 Opole, ul. Krawiecka 13, tel. 77 4230184
e-mail: jbanik@nid.pl
www.nid.pl
www.edd.nid.pl

współpraca:

Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego
Departament Promocji, Edukacji, Kultury, Sportu i Turystyki
25-502 Kielce, ul. Paderewskiego 34A, tel. 41 3416211
e-mail: wieslawa.jagodzka-hadamik@sejmik.kielce.pl

Opracowanie: Joanna Banik, Wiesława Jagodzka-Hadamik
Fotografie: Organizatorzy, Joanna Banik, Wiesława Jagodzka-Hadamik,
Ewa Kalbarczyk-Klak
Na okładce: Pałacyk w Oblęgorku, fot. Muzeum Narodowe w Kielcach
Projekt okładki: Grażyna Kasprzak
Opracowanie graficzne, skład, łamanie: Grażyna Kasprzak

Patronat honorowy:
Przewodniczący Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego
Marszałek Województwa Świętokrzyskiego

ISBN: 978-83-63260-53-8
Publikacja sfinansowana ze środków Narodowego Instytutu Dziedzictwa

NARODOWY INSTYTUT
DZIEDZICTWA
NATIONAL HERITAGE BOARD OF POLAND

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

Organizatorzy zastrzegają sobie prawo do zmian w programach!

Szanowni Państwo,

Po raz kolejny mamy szansę spotkać się podczas obchodów 24. edycji Europejskich Dni Dziedzictwa. Coroczne odkrywanie duchowego i kulturowego bogactwa własnego regionu, poznanie wartości związanych z historią, tradycją i kulturą kształtującą tożsamość narodową, to nadrzędne cele tego święta.

Dwa wrześniowe weekendy to doskonała okazja do pochylenia się nad lokalnym dziedzictwem, tak znaczącym dla rozwoju społeczności i jednostki. Poznajmy historyczne obiekty, będące świadkami aktywności naszych przodków, sięgnijmy w głąb dziejów, przywołajmy ważne wydarzenia, odkryjmy ducha zaklętego w historycznych budowlach i arcydziełach. Niech świadomość bogactwa naszej kultury napawa dumą i zachęca do refleksji.

Obchody Europejskich Dni Dziedzictwa łączy wspólne dla wszystkich wydarzeń hasło przewodnie. Tegoroczne - „Gdzie duch spotyka się z przestrzenią – świątynie, arcydzieła, pomniki” – to podpowiedź dla Organizatorów dająca szansę spojrzenia na dziedzictwo pod kątem obiektów, które łączą ze sobą dziedzictwo materialne i niematerialne. Jednak wszystkie edycje łączy jedno – popularyzacja i upowszechnianie wiedzy o dziedzictwie, szeroko pojęta edukacja historyczna i kulturalna oraz podkreślenie wspólnych korzeni kultury europejskiej.

Mam nadzieję, że znajdziecie Państwo w informatorze wiele ciekawych i atrakcyjnych wydarzeń, które zachęcą do wspólnego i rodzinnego udziału w Europejskich Dniach Dziedzictwa.

Serdecznie zapraszam do odkrywania naszej historii!

Dr hab. Magdalena Gawin
Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Generalny Konserwator Zabytków

Szanowni Państwo,

zanim Neil Armstrong postawił stopę na Księżycu, oni z wosku i piór uczynili skrzydła i wzbili się w powietrze – Dedal i Ikar.

Jest w tym starogreckim micie kwintesencja tegorocznego hasła Europejskich Dni Dziedzictwa: duch i przestrzeń, a ten lot symbolem odwiecznych ludzkich pragnień podporządkowania sobie czasu, przestrzeni i materii, symbolem wzlotów i upadków.

Takie przykłady „lotu Ikarą” mamy na naszej świętokrzyskiej ziemi, choćby ruiny Zamku Krzyżtopór w Ujeździe, w swoim czasie, jednej z najokazalszej w Europie obronnej rezydencji magnackiej, czy nigdy nieukończony Huty Aleksandra w Bobrzy, budowanej jako największy zakład metalurgiczny w Królestwie Polskim. W historii warto szukać nie tylko pokrzepienia serc – ale i przestróg na przyszłość.

We wrześniu zapraszamy Państwa na historyczny spacer w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa, przygotowany przez kilkadziesiąt instytucji i organizacji pozarządowych. W programie znajdą Państwo bogatą i różnorodną ofertę od – na przykład – warsztatów rękodzieła i pokazów dawnych przedmiotów codziennego użytku w Muzeum Dawnej Wsi „Domek Tkaczki” w Bliżynie po prezentację codziennego życia pałacowego w Muzeum Narodowym w Kielcach, od pokazu multimedialnego unikatowych zabytków opatowskich w filii PBW w Opatowie po warsztaty, rekonstrukcje i pokazy dawnych urządzeń produkcyjnych w Zabytkowym Zakładzie Hutniczym w Maleńcu.

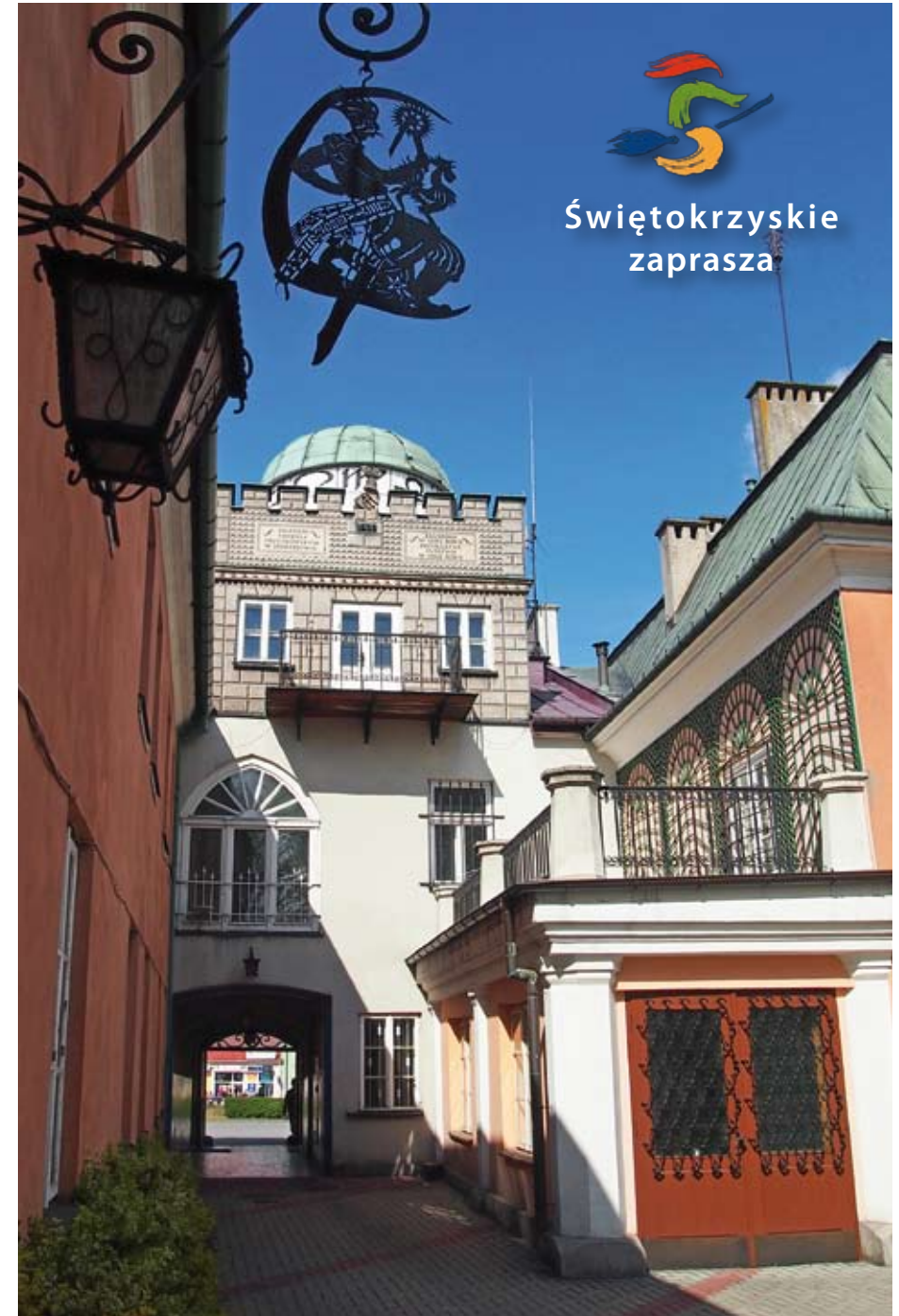
Wszystkim organizatorom najserdeczniej dziękujemy za inicjatywę i realizację przedsięwzięć składających się na tegoroczne EDD. Jesteśmy przekonani, że są one dobrą drogą do wzbogacania wiedzy historycznej, a także budowania tożsamości narodowej i regionalnej.

Adam Jarubas
Marszałek Województwa
Świętokrzyskiego

Arkadiusz Bąk
Przewodniczący Sejmiku Województwa
Świętokrzyskiego

www.edd.nid.pl

Pałac Badenich w Bejskach

Od średniowiecza Bejsce były ośrodkiem dużych i dobrze utrzymanych dóbr, które do XVII w. były własnością Firlejów i już wówczas istniał pałac, a wokół niego park. U schyłku XVI w. **Mikołaj Firlej**, wojewoda krakowski, dobudował do kościoła parafialnego kaplicę grobową, której oszalałymi wnętrza określane bywa jako szczytowe osiągnięcie polskiego manieryzmu. W 1796 r. Bejsce przeszły na własność Badenich herbu Bończa i wtedy rozpoczęła się historia obecnie istniejącego założenia rezydencjonalnego. W 1802 r. ukończono budowę pałacu, wzniesionego na zlecenie **Marcina Badeniego** (1751-1824), w okresie Księstwa Warszawskiego dyrektora dóbr i lasów narodowych, a w Królestwie Kongresowym prezesa Sądu Najwyższego i ministra sprawiedliwości. Projektantem budowli był jeden z najwybitniejszych architektów klasycyzmu na ziemiach polskich, **Jakub Kubicki**, uczeń Dominika Merliniego, twórca m.in. warszawskiego Belwederu czy pałacu w Igołomi. W ciągu XIX w. wokół parku powstało rozległe założenie folwarczne, z kilkunastoma murowanymi i murowano-drewnianymi budynkami gospodarczymi, m.in. nieistniejącą już neogotycką gorzelnią.

Od 1952 r. w pałacu mieści się Państwowy Dom Pomocy Społecznej dla Dorosłych. Z dawnego obszernego założenia pałacowo-parkowo-folwarcznego pozostała obecnie część rezydencjonalna (pałac, park i teren dawnych ogrodów), otoczony od zachodu stawami. Murowany z kamienia klasycystyczny budynek pałacu zachował się do naszych czasów w pierwotnym kształcie ogólnym, niezmałym późniejszymi ingerencjami. Fasada główna (pn.) ma na osi wysunięty przed lico, potężny czterokolumnowy portyk w wielkim porządku; kanelowane doryckie kolumny dźwigają duży trójkątny fronton, na którym Marcin Badeni kazał umieścić napis: „PRACA NADAŁA SPOCZYNEK”, dobitnie świadczący o celu budowy założenia. Pod ryzalitowym tarasem elewacji ogrodowej widać wymurowaną z polnych kamieni, poszarpaną ścianę sztucznej grotty, która wprowadza w klasycyzm chłód i symetrię gmachu element romantycznego uniesienia. Zachwycający i nadzwyczaj dobrze zachowany jest wystrój wnętrza, zwłaszcza dawnej sali balowej, której ściany zdobione są dekoracją sztukatorską i malarską w stylu francuskim, z wizerunkami muz oraz motywami roślinnymi na międzyokiennej lizenach.

dr Czesław Hadamik

Poleca:
Fundacja „Dla Dziedzictwa”
 e-mail: biuro@dladziedzictwa.org, www.dladziedzictwa.org

18.09.2016

Dzieża, niecki, żarna

W niedzielę **18 września** o godz. **15.00** Muzeum Dawnej Wsi „Domek Tkaczki” zaprasza na dni otwarte. W programie m.in.: prezentacja dawnych przedmiotów codziennego użytku, niezbędnych w wiejskiej izbie do przygotowywania posiłków, degustacja chleba, warsztaty i pokazy oraz zwiedzanie stałej wystawy „Jak to ze Inem”.

Wstęp wolny. Serdecznie zapraszamy! „Domek Tkaczki” to prywatne muzeum tkactwa, które organizuje warsztaty tkackie dla dzieci i dorosłych, a także gromadzi i udostępnia eksponaty związane z tkactwem i obróbką włókna oraz dawnym gospodarstwem. Organizuje imprezy cykliczne w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa i Dnia Tkaczki.

Organizator:
Muzeum Dawnej Wsi „Domek Tkaczki”
26-120 Bliżyn, ul. Zafabryczna 35, tel. 604750288
e-mail: domektkaczki@gmail.com, www.domektkaczki.pl

17.09.2016

W sobotę **17 września** w godz. od **14.30 do 17.30** zapraszamy na wycieczkę pieszą pod hasłem „Spacer po Górcie – Szklane Domy, idea a rzeczywistość”. Zbiórka o godz. 14.30 przy Sanatorium Marconi, następnie ul. Rzewuskiego pojedziemy na Górkę. Tu w Specjalistycznym Szpitalu Ortopedyczno-Rehabilitacyjnym „Górka” im. dr Szymona Starkiewicza w Busku-Zdroju przeprowadzona zostanie prezentacja historii obiektu w formie slajdów z omówieniem. Powrót z Górki ul. Topolową do Sanatorium Marconi.

Wstęp wolny! Serdecznie zapraszamy!

Organizatorzy:
Buskie Samorządowe Centrum Kultury
28-100 Busko-Zdrój, al. Mickiewicza 22, tel. 41 3782319, fax 41 3708318
e-mail: buskie@wp.pl, artbuskie@wp.pl, www.bsck.busko.pl
Centrum Informacji Turystycznej w Busku-Zdroju
28-100 Busko-Zdrój, al. Mickiewicza 22, tel. 41 3701022, fax 41 3701022,
e-mail: informacja@busko.travel, www.busko.travel

10-18.09.2016

W dniach od **10 do 18 września** (godziny będą ustalane z nauczycielami szkół) PBW Kielce – Filia w Busku-Zdroju zaprasza młodzież szkolną na lekcje biblioteczne pod hasłem „Poznajemy zabytki

sakralne i pomniki naszego miasta i regionu”. Celem tego przedsięwzięcia jest przybliżenie młodzieży najciekawszych zabytków sakralnych i pomników znajdujących się na terenie Buska-Zdroju i okolicy. W programie m.in.: wykłady, prezentacja multimedialna, ćwiczenia warsztatowe w wyszukiwaniu informacji historycznych z wykorzystaniem regionalistów, planów i mapy Poniądzia. Przybliżymy historię takich obiektów jak m.in. kościół św. Leonarda (z 1699 r.) – dzieło cieśli Walentego, cmentarz przykościelny, kościół parafialny pw. św. Niepokalanego Poczęcia NMP (z 1160 r.), ufundowany przez właściciela wsi – Derśława z Buska z rodu Janina, a także kościół św. Anny (z 1884 r.), z ciekawą historią uzyskania zgody na budowę świątyni od carskiego administratora.

Wstęp wolny. Serdecznie zapraszamy!

Organizator:
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach - Filia w Busku-Zdroju
28-100 Busko-Zdrój, ul. Armii Krajowej 19, tel. 41 3783927
e-mail: busko@pbw.kielce.pl, www.pbw.kielce.pl

10-11.09.2016

W sobotę i niedzielę **10 i 11 września** w godz. **9.00-17.00** zapraszamy do udziału w wydarzeniu edukacyjnym pod hasłem „Europejskie Dni Dziedzictwa – Sztetl zaprasza”.

Sobota 10 września

• **godz. 14.00** – otwarcie wystawy fotograficznej „W kręgu chasydów”. Na fotografiach zostały uwiecznione m.in.: chasydzkie wesele, ceremonia obrzezania, odkupienia pierwородnego syna, pierwsze postrzyżyny, święto chanuka czy rytualna kąpiel. Wystawa pokazuje m.in. wiele społeczności silnie zakorzenionych w Polsce, które zachowały swe historyczne nazwy, m.in. Belz (Belz), Biała (Biała Podlaska), Ger (Góra Kalwaria) czy Modzitz (Dęblin). Na fotografiach przedstawione zostały grupy związane także z dawnym województwem kieleckim, np. chasydzi lelowscy, którzy rokrocznie nadal przyjeżdżają do Lelowa k. Częstochowy na przełomie stycznia i lutego, świętując rocznicę śmierci cadyka **Dawida Bidermana**. Wystawie będzie towarzyszyć prezentacja „Żywego obrazu” w wykonaniu uczniów Gimnazjum im. gen. K. Tańskiego w Chmielniku.

• **godz. 15.00** projekcja filmu o tematyce żydowskiej.

Niedziela 11 września

• **godz. 15.00** - pokaz taneczny inspirowany muzyką żydowską, w wykonaniu zespołu **Kamena**. Promocja sztetla w Szczekocinach, spotkanie z **Mirosławem Skrzypczykiem** – nauczycielem, eduka-

torem, laureatem nagrody im. ks. Stanisława Musiała, regionalistą. Promocja książek dotyczących szczekocińskiej żydowskiej literatury dokumentu osobistego.

Na wszystkie wydarzenia wstęp wolny. Serdecznie zapraszamy!

Ośrodek Edukacyjno - Muzealny „Świętokrzyski Sztetl” im. Majera Małego w Chmielniku to wyjątkowe nowoczesne muzeum ulokowane w dawnej synagodze, przypominające o tym, jak przez kilkadziesiąt lat Żydzi i Polacy żyli obok siebie w małych miasteczkach, na prowincji – właśnie w sztetlach. Obiekt, powstały w efekcie realizacji projektu Nizio Design International z Warszawy jest adresowany do wszystkich zainteresowanych kulturą i tradycją żydowską na Kielecczyźnie.

Multimedialne elementy wystawy w synagodze, jedyna na świecie szklana bima – miejsce, gdzie dawniej odczytywano Torę (obecnie przeznaczone do ekskluzywnych prezentacji i minikoncertów), a także cykl imprez z zakresu kultury i historii Żydów w dawnym województwie kieleckim – to oferta dla turystów przybywających do Chmielnika.

Wyjątkowość obiektu wynika także z pionierskich działań w regionie – chodzi o skupienie wiedzy o sztetlach – dawnych miasteczkach żydowskich Kielecczyzny – w jednym miejscu. Właśnie w Chmielniku. Turysta znajdzie tutaj wiedzę o co najmniej stu miejscowościach dawnego województwa kieleckiego, zamieszkałych przez Żydów.

Organizator:

Ośrodek Edukacyjno-Muzealny „Świętokrzyski Sztetl” im. Majera Małego
26-020 Chmielnik, ul. Wspólna 14, tel. 791041667, 734158969
e-mail: kontakt@swietokrzyskisztetl.pl, www.swietokrzyskisztetl.pl

10-11.09.2016

Tak się tutaj żyło

W sobotę i niedzielę **10-11 września** w godz. **15.00-20.00** i w niedzielę **11 września** w godz. **10.00- 15.00** zapraszamy do Parku Etnograficznego „Pod kogutem” w miejscowości Dąbie, na wydarzenie edukacyjne pod hasłem „Tak się tutaj żyło”. W programie m.in.:

- sobota **10 września** o godz. **15.00** – wernisaż wystawy połączony z prelekcją o historii regionu i prezentacja multimedialna.
- niedziela **11 września** o godz. **10.00** – piknik regionalny dla zwiedzających Park Etnograficzny. Park Etnograficzny „Pod kogutem” we wsi Dąbie, gm. Zawichost powstał w 2015 r. z inicjatywy Fundacji „Dla Pokoleń”.

Wstęp wolny. Serdecznie zapraszamy!

Organizator:

Fundacja Wspierania Inicjatyw Społeczno-Edukacyjnych, Kultury oraz Ochrony Dziedzictwa Narodowego „Dla Pokoleń”

27-630 Zawichost, Dąbie 21, tel. 603222163

e-mail: dlapokolen@gmail.com, www.dlapokolen.org.pl

10-18.09.2016

Góra Witosławska

Jeżeli pragniesz zanurzyć się bez reszty w tajemniczej aurze Gór Świętokrzyskich, powinieneś prosto z Łyśca udać się na północnwschodni stok Góry Witosławskiej, najdalej w tym kierunku wysuniętego wzniesienia Pasma Jeleniowskiego. Tam trzeba wejść leśną ścieżką na niewielką polanę

ukrytą pośród rozległego lasu bukowego. Zobaczysz na niej drewnianą kaplicę zbudowaną starannie, na zrąb... Tuż obok prezbiterium tryska ze skały źródło, którego cudowną moc (zwłaszcza w leczeniu chorób oczu) opiewają lokalne podania. Prawdopodobnie kaplicę wznosił (być może w miejscu starszego obiektu) po 1708 roku

Antoni Jaczewicz, samowłańczy eremita i jeden z szeregu „fałszywych proroków” Gór Świętokrzyskich. W pierwszej połowie XIX wieku powiększono ją o nawę z funduszy miejscowych dziedziców **Antoniego Libiszowskiego i Władysława Jasieńskiego**. To właśnie w tym miejscu, odsuniętym od świata i naznaczonym obecnością tajemniczych pustelników, lysogórskie legendy i opowieści znalazły swoją kontynuację. Tutaj bowiem – według zwolenników pogańskiej przeszłości Łysej Góry – miały się przenieść owe jarmarki zielonoświątkowe, zgromadzenia ludowe, usunięte spod klasztoru na usilne nalegania opata **Michała z Krakowa**. Zgromadzenia, które miały kontynuować tradycje pogańskiego Stada po 1468 roku, to tylko jeden z elementów legend, w które spowite są jak w opary mgły stoki Góry Witosławskiej. Opowiadano, że na górze znajdował się święty gaj Słowian, że jej nazwa pochodzi w prostej linii od prasłowiańskiego Świato-Wita, że drewnianą kaplicę pod wezwaniem Zesłania Ducha Świętego wzniesli

tu benedyktyni około 1470 roku, aby okiełznać uparcie kulturowane przez miejscową ludność pogańskie obyczaje...

dr Czesław Hadamik
(więcej o tajemnicach Góry Witosławskiej, w książce Czesława Hadamika Książę innych gór, Kielce 2015)

Poleca:
Fundacja „Dla Dziedzictwa”
e-mail: biuro@dladziedzictwa.org, www.dladziedzictwa.org

16.09.2016

W piątek **16 września** o godz. **12.00** zapraszamy do siedziby Centrum Kultury w Jędrzejowie, mieszczącej się przy al. J. Piłsudskiego na wystawę prac malarskich artystów z Jędrzejowskiego Klubu Twórców Nieprofesjonalnych połączoną z wykładem i warsztatami.

Wstęp wolny.
Serdecznie zapraszamy!

Organizator:
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach – Filia w Jędrzejowie
28-300 Jędrzejów, ul. 11 Listopada 37, tel. 41 3863735
e-mail: jedrzejow@pbw.kielce.pl, www.pbw.kielce.pl

9.09.2016

W piątek **9 września** o godz. **12.00** zapraszamy rodziny z dziećmi i młodzież na wycieczkę do Muzeum im. Przypkowskich w Jędrzejowie mieszczącym się przy pl. T. Kościuszki 7-8. W programie m.in. zwiedzanie sal muzealnych oraz biblioteki, prezentacja najstarszych starodruków w nawiązaniu do historii książki, a także pokaz slajdów i prezentacje najciekawszych fragmentów najstarszej, polskiej książki kucharskiej.

Wstęp wolny. Serdecznie zapraszamy!

Warto wiedzieć, że twórcą zbiorów astronomiczno-gnomonicznych, stanowiących podstawę Muzeum był **Feliks Przypkowski** (1872-1951) - miłośnik astronomii i gnomiki. Ukończył studia medyczne, praktykował przez pięćdziesiąt lat jako lekarz w Jędrzejowie. Od 1895 r. konsekwentnie gromadził zegary słoneczne i literaturę dotyczącą ich budowy i historii. W Jędrzejowie wznosił istniejące do dzisiaj obserwatorium astronomiczne, prowadził również pomiary meteorologiczne. Dnia 3 lutego 1962 r. rodzina Przypkowskich przekazała swe zbiory Państwu. Powstało wówczas Państwowe Muzeum im. Przypkowskich w Jędrzejowie.

Organizatorzy:
Muzeum im. Przypkowskich w Jędrzejowie
28-300 Jędrzejów, pl. T. Kościuszki 7-8, tel. 41 3862445
e-mail: muzeumprzypkowskich@o2.pl, www.muzeum.jedrzejow.pl
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach – Filia w Jędrzejowie
28-300 Jędrzejów, ul. 11 Listopada 37, tel. 41 3863735
e-mail: jedrzejow@pbw.kielce.pl, www.pbw.kielce.pl

10-11.09.2016

Sobota, 10 września
Dni Otwarte Centrum Geoedukacji
 godz. 12.00–18.00

- zwiedzanie wystawy „Galerii Ziemi”, przedstawiającej rekonstrukcję obszaru dzisiejszych Gór Świętokrzyskich sprzed kilkuset milionów lat
- seans filmowy w kinie 5D pt. „Podróż do wnętrza Ziemi”
- zwiedzanie wirtualnej jaskini.

Niedziela, 11 września
III Kielecki Piknik Geologiczny
 godz. 14.00–18.00

- warsztaty paleo-plastyczne
  - warsztaty szlifowania skał
  - gry geologiczne
  - pokazy skał/minerałów/skamieniałości
  - galeria ziemi wraz z kapsułą 5D
- Wstęp wolny.
Serdecznie zapraszamy!

Centrum Geoedukacji zlokalizowane jest w południowo-wschodniej części rezerwatu Wietrznia, przy ul. Daleszyckiej 21 i stanowi część szlaku turystycznego „Świętokrzyski Szlak Archeo-Geologiczny”. Obiekt powstał w 2012 roku i jest miejscem, w którym w przystępny sposób przekazywana jest wiedza geologiczna i geograficzna, z wykorzystaniem nowoczesnych metod i narzędzi edukacyjnych. To miejsce, gdzie poprzez

przygodę i zabawę, możemy poznać historię Ziemi zapisaną w skałach.

W Centrum Geoedukacji możemy zobaczyć rekonstrukcję dna dewońskiego morza z niezwykleymi organizmami, które je zamieszkiwały. Specjalnie przygotowane dioramy z modelami dawnych żyjących organizmów wprowadzają nas w świat płytkich lagun, raf i głębokich mórz, które przed 360 milionami lat zalewały teren dzisiejszych Gór Świętokrzyskich. Artystyczne wyobrażenie dewońskiego świata podparte jest danymi naukowymi i skamieniałościami stanowiącymi jego zapis kopalny. Ciekawym elementem wystawy jest wirtualna wycieczka po najdłuższej świętokrzyskiej jaskini – Chelosiowej Jamie. Ale to nie koniec atrakcji... bo w Centrum Geoedukacji można również odbyć niecodzienną podróż Kapsułą 5D, do samego wnętrza Ziemi!

Organizator:
Geopark Kielce

25-202 Kielce, ul. Daleszycka 21, tel./fax. 413620166, 41 3676800
 e-mail: rezerwacje@geopark-kielce.pl
 www.geopark-kielce.pl, www.centrum-geoedukacji.pl

16.09.2016

Perły Ponidzia - budowle i ludzie

W piątek **16 września** o godz. **11.00** Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach – Filia w Kazimierzy Wielkiej zaprasza na wykład pt.

„Perły Ponidzia - budowle i ludzie”. W programie również wystawa poświęcona perłom Ponidzia (Wiślica, Skalbierz, Czarkowy).

Wstęp wolny. Serdecznie zapraszamy!

Organizator:

Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach - Filia w Kazimierzy Wielkiej

28-500 Kazimierza Wielka, ul. Partyzantów 29, tel. 41 3521731
 e-mail: kazimierza@pbw.kielce.pl, www.pbw.kielce.pl

15-16.09.2016

Duchy, zjawy i upiory na świętokrzyskim szlaku

W czwartek **15** i w piątek **16 września** w godz. **11.00 – 12.00** serdecznie zapraszamy na wydarzenie edukacyjne pod hasłem „Duchy, zjawy i upiory na świętokrzyskim szlaku”. W programie m.in.: prelekcja, zwiedzanie okolicznościowej wystawy i prezentacja okolicznościowej publikacji.

Wstęp wolny. Serdecznie zapraszamy!

Organizator:

Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach
 25-025 Kielce, ul. Jana Pawła II nr 5, tel./fax 41 3442861
 e-mail: biblioteka@pbw.kielce.pl, www.pbw.kielce.pl

18.09.2016

W niedzielę **18 września** o godz. **15.00** zapraszamy do Muzeum Narodowego w Kielcach na wydarzenie pod nazwą „Za barokową kurtyną – życie zamku w XVII i XVIII wieku”.

W programie m.in.:

- **Życie zamku w XVII i XVIII wieku** – oprowadzanie po wnętrzach pałacowych połączone z prezentacją wybranych obiektów muzealnych, przygotowanych na „wyciągnięcie ręki”. Motywem przewodnim spotkania będzie kultura staropolska i życie codzienne w pałacu, ówczesna kuchnia, obyczaje (codzienne i świąteczne), uzbrojenie. W związku z tym udostępniane zabytki przygotowane zostaną dla zwiedzających w takiej formie, aby można było zobaczyć szczegóły, kolory, które trudno dostrzec podczas standardowego zwiedzania. Wśród nich znajdują się reprezentacyjne kielichy do wina zwane wiwatowymi, których używano do wznoszenia

szczególnie ważnych toastów oraz bardzo chętnie używane kielichy typu kulawka, przy których zaprezentowana zostanie bardzo ciekawa instrukcja obsługi. Przygotowana zostanie także niewielka prezentacja strojów nawiązujących do epoki i omówiona w nawiązaniu do obrazów znajdujących się w pałacowych wnętrzach.

- wykład wraz z prezentacją multimedialną pt. **Barokowe rezydencje – pomniki chwały fundatorów**. Wykład ma na celu ukazanie koncepcji architektoniczno – ideowych wybranych pałaców z epoki baroku, z wyróżnieniem Pałacu Biskupów Karkowskich w Kielcach, jako przykładów swoistej autopropagandy, tworzenia dobrego imienia oraz nieskazitelnego wizerunku fundatora budowli. W nawiązaniu do analogii europejskich, przedstawione zostaną wybitne rezydencje epoki na terenie kraju – Kielce, Wilanów, Krzyżtopór oraz osoby fundatorów;
- quiz dla uczestników spotkania (dla dzieci i dorosłych) związany z prezentowaną podczas oprowadzania tematyką (wskazywanie i nazywanie omawianych przedmiotów);
- koncert przygotowany w scenerii ogrodu bądź loggii pałacu, nawiązującej do prezentowanej epoki.

Wstęp wolny. Serdecznie zapraszamy!

Organizator:

Muzeum Narodowe w Kielcach
25-010 Kielce, pl. Zamkowy 1, tel. 41 3446764, fax 41 3448261
e-mail: poczta@munki.pl, a.rakowski@munki.eu, www.munki.pl

17.09.2016

Poczuj fil-harmonię

W sobotę **17 września** w godz. **11.00-15.00** zapraszamy na Dzień Otwarty Filharmonii Świętokrzyskiej w Kielcach. W programie m.in.:

- oprowadzanie po budynku Filharmonii Świętokrzyskiej - po miejscach niedostępnych na co dzień dla słuchaczy,
- zapoznanie się z historią instytucji i osób dla niej zasłużonych
- mini-recitale w wykonaniu muzyków Filharmonii
- bogata oferta animacji i konkursów
- prezentacja filmu o Filharmonii i przedstawienie oferty koncertowej na nadchodzący sezon.

Wstęp wolny. Serdecznie zapraszamy!

POCZUJ
fil
HARMONIĘ

Organizator:

Filharmonia Świętokrzyska im. Oskara Kolberga w Kielcach

25-369 Kielce, ul. Żeromskiego 12
tel. 721003773, 41 3681140, fax: 41 3681191
www.filharmonia.kielce.com.pl

14-17.09.2016

W dniach od **14 września** do **15 listopada** Wojewódzka Biblioteka Publiczna zaprasza do zwiedzania wystawy poświęconej twórczości **Henryka Sienkiewicza** oraz jego obecności w Regionie Świętokrzyskim - organizowana w Roku Sienkiewicza. Wernisaż odbędzie się w środę **14 września** o godz. **12.00**. Wystawa będzie towarzyszyła międzynarodowej konferencji naukowej pt. **Henryk Sienkiewicz – tekst, lektura i społeczna praxis** organizowanej w dniach **15-17 września** br. w siedzibie Biblioteki.

Na ekspozycji będą prezentowane ilustracje z pierwodruków dzieł pisarza opublikowanych w czasopiśmie z XIX i początku XX w. m.in. w „Tygodniku Ilustrowanym” i „Biesiadzie Literackiej”.

Wstęp wolny. Serdecznie zapraszamy!

Uwaga! Prosimy o wcześniejsze zgłaszanie zorganizowanych grup!

Organizator:

Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Witolda Gombrowicza w Kielcach

25-754 Kielce, ul. ks. P. Ściegiennego 13
tel. 41 3447074, 41 3615351, fax 41 3445921
e-mail: sekretariat@wbp-kielce.one.pl, www.wbp-kielce.one.pl

WOJEWÓDZKA
BIBLIOTEKA
PUBLICZNA
IM. WITOLDA
GOMBROWICZA
W KIELCACH

11.09.2016

W niedzielę **11 września** w godz. **14.00–17.00** zapraszamy na wycieczkę fotograficzną po za-
bytkowym teatrze połączonej z unikatową sesją
fotograficzną na tle wnętrza 137. letniego budy-
nku przed generalnym remontem i z teatralnymi
rekwizytami. W wycieczce wezmą udział profes-
jonalni fotografowie i amatorzy. Będzie to wyjąt-
kowa okazja do zajrzenia w miejsca niedostępne
na co dzień, otrzymania ciekawych, pomysłowych
zdjęć oraz stania się częścią historii teatru (do-
kumentacja wyglądu wnętrza przed ich wyre-
montowaniem). Wydarzenie uwierzy virtualna
wystawa zdjęć uczestników imprezy w mediach
społecznościowych organizatora, połączona
z prezentacją sylwetek jej twórców.

Wstęp wolny. W przypadku dużej liczby uczest-
ników – wycieczka odbędzie się w podgrupach.

Serdecznie zapraszamy!

Historia Teatru w Kielcach zaczęła się roman-
tycznie, od płomiennego uczucia, jakim **Ludwik
Stumpf** - przemysłowiec, właściciel browarów, fi-
lantrop - obdarzył pewną damę, aktorkę warszaw-
skich scen. Był to rok 1877 i komunikacja pomiędzy
Warszawą a Kielcami stanowiła poważny problem.
Tak więc Ludwik Stumpf postanowił zbudować
w Kielcach scenę, na której mogłaby występować

jego ukochana. Jako człowiek interesu w podjętej
budowie połączył scenę teatralną z restauracją
i hotelem. Wiedział, że sama scena to raczej kiepski
interes. I tak 12 grudnia 1878 r. odbyła się ceremo-
nia uroczystego poświęcenia nowo wzniesionego
gmachu przy ulicy Pocztowej, mieszczącego teatr,
hotel, lokale prywatne i restaurację – jak donosiła
ówczesna „Gazeta Kielecka”.

Inauguracyjne przedstawienie odbyło się
6 stycznia 1879 roku. Towarzystwo Dramatycz-
ne Józefa Teksla wystawiło operę komiczną
pt. „Dzwony kornewilskie” Roberta Planquette
w tłumaczeniu Józefa Turczyńskiego. Publiczność,
zgrupowana w liczbie ośmiuset osób uległa pod-
niosłemu nastrojowi wieczoru, który na długo za-
pisał się w pamięci kielczan.

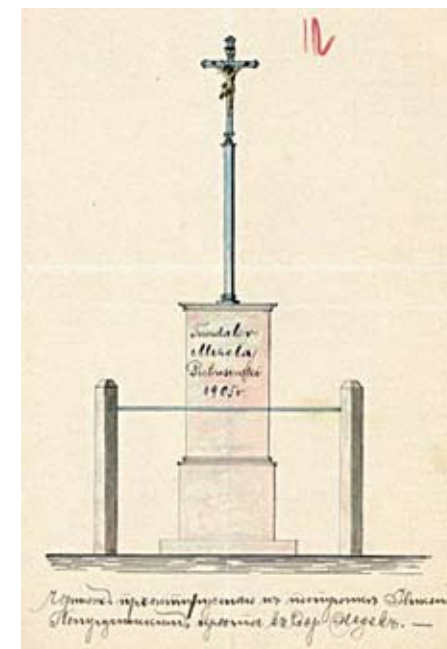

10.09.2016

Od soboty **10 września** zapraszamy do obej-
rzenia wystawy online dostępnej na stronie in-
ternetowej Archiwum Państwowego w Kielcach
www.kielce.ap.gov.pl prezentującej materiały
archiwalne dokumentujące architekturę budowli
sakralnych z terenu ziemi kieleckiej z XIX i XX
wieku. Wśród tych materiałów znajdują się zarówno
wizualizacje budowli kościołów i klasztorów, jak
i archiwalia dokumentujące stan ich wyposażenia.
Dokumentację tę uzupełniają będą również kopie
cyfrowe przykładowych kapliczek, figur i krzyży
przydrożnych, które do dziś spotkać można na
drogach naszej „Małej Ojczyzny”

Serdecznie zapraszamy!

Organizator:

Teatr im. Stefana Żeromskiego w Kielcach

25–507 Kielce, ul. Sienkiewicza 32, tel. 506111294

e-mail: koordynator@teatr-zeromskiego.com.pl, www.teatr-zeromskiego.com.pl

Organizator:

Archiwum Państwowe w Kielcach

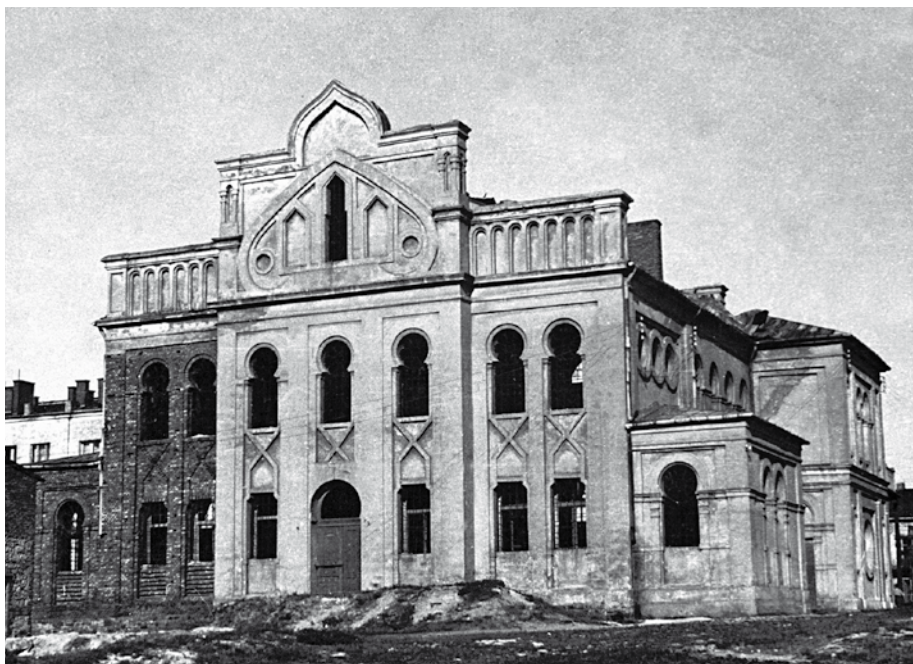
25-045 Kielce, ul. J. Kusocińskiego 57

Kustoszw Iwona Pogorzelska

tel. 41 2605311, 41 26053107, e-mail: kancelaria@kielce.ap.gov.pl

iwona.pogorzelska@kielce.ap.gov.pl, www.kielce.ap.gov.pl

11 i 17.09.2016

Niedziela 11 września

W niedzielę **11 września** zapraszamy na spacer edukacyjny pod hasłem „Po granicy światów – wzdłuż granic kieleckiego getta” połączony z możliwością zwiedzenia wnętrza byłej synagogi. Zbiórka o godz. **12.00** na Rynku u wylotu ul. Piotrkowskiej. Poznamy m.in. historię kieleckiego getta, które istniało w okresie od kwietnia 1941 r. do sierpnia 1942 roku. Utworzono je na obszarze najgęściej zamieszkałym przez ludność żydowską grupującą się zwłaszcza wokół synagogi. Ludność żydowska stanowiła w 1939 r. ok. 30 proc. mieszkańców Kielc.

Sobota 17 września

W sobotę **17 września** zapraszamy do udziału w wycieczce objazdowej pod hasłem „Modernizm kielecki – architektura sakralna”, podczas której zwiedzimy katolickie kościoły kieleckie wzniesione w 2 poł. XX w.: kościoły parafialne na Baranówku, przy ul. Urzędniczej, przy ul. Turystycznej, przy ul. Jaworskiego, być może także w Kostomłotach. Zbiórka o godz. **12.00** w siedzibie Muzeum Historii Kielc przy ul. Św. Leonarda 4.

Wstęp wolny. Serdecznie zapraszamy!

Prosimy o przesyłanie zgłoszeń na e-mail: myslinski@muzeumhistoriikielc.pl. Dla osób

niezgłoszonych nie zapewniamy transportu (uczestnictwo możliwe pod warunkiem własnego transportu).

Biuro
przy
m. K

Imię i
.....

imiona
.....

Data
18

Zawód
Krawiec

Zamieszkuje w Kielcach od dnia
3. III 1922 roku

przy ul. Piotrkowskiej No 2

Wyjechał z Kielc dn. /

do

Urządnik Biura Meldunkowego

Kielce, dn. 6. IV 1933r.

Dru k. „St. Swiecki”. Kielce

Organizator:
Muzeum Historii Kielc
25-304 Kielce, ul. Św. Leonarda 4, tel. 41 3405520, fax 41 3405525
poczta@muzeumhistoriikielc.pl, www.muzeumhistoriikielc.pl

10-11 i 17-18.09.2016

W sobotę **10 września** o godz. **17.00** zapraszamy do Sali Kominkowej Wojewódzkiego Domu Kultury w Kielcach na wernisaż wystawy prac malarskich świętokrzyskich artystów plastyków. Do zwiedzania, w ramach dni otwartych **10-11 września** w godz. **10.00–16.00** udostępnione będą zabawkowy unikalny podziemny system wentylacji oraz izba ludowa.

W sobotę **17 września** o godz. **17.00** zapraszamy do holu dolnego Wojewódzkiego Domu Kultury w Kielcach na wernisaż wystawy pt. „Dom WF i PW im. Józefa Piłsudskiego w Kielcach”. Do zwiedzania, w ramach dni otwartych **17-18 września** w godz. **10.00–16.00**, udostępnione będą powiększone fotografie i oryginały zdjęć ukazujących obiekt w latach 1933-1945 (z zasobów WDK). W programie również projekcja filmu na temat Domu WF i PW w Kielcach.

Wstęp wolny. Serdecznie zapraszamy!

Wojewódzki Dom Kultury im. Józefa Piłsudskiego to architektoniczny skarb i zabytek, który został oddany do użytku mieszkańcom Kielc w 1935 r. dzięki staraniom Stowarzyszenia „Dom Wychowania Fizycznego i Przystosowania Wojskowego im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Kielcach”. Projekt gmachu przygotował **Edgar Aleksander Norwerth** (1884–1950), wybitny architekt, urbanista i teoretyk architektury epoki modernizmu, profesor Politechniki Warszawskiej, autor m.in. projektu Centralnego Instytutu Wychowania Fizycznego

w Warszawie na Bielanach. Norwerth zaproponował kielczanom projekt wyjątkowy – Dom WF i PW ma monumentalną modernistyczną bryłę. Projekt zrealizowano oficjalnie za ponad 3 mln zł – olbrzymią jak na tamte czasy sumę. Powszechnie szepcą nawet o 9 mln złotych.

W 1935 r. oddano do użytku salę gimnastyczną, w 1936 r. – Salę Lustrzaną, a w 1937 r. – kino. Dodatkową atrakcją WDK były ciepłarnia, wieża spadochronowa i korty tenisowe. Obiekt był wyposażony w unikatowy system wentylacyjny, który można uznać za pierwszą klimatyzację w Polsce. W 1938 r. na skwerze przed WDK odsłonięto pomnik Czynu Legionowego. Rzeźbiarz – legionista profesor **Jan Raszka** – nie zdążył wykonać odlewu w brązie i na marmurowym cokole stanął tylko patynowany model gipsowy. W 1939 r. pomnik zniszczyli Niemcy. Odtworzony został od podstaw i odsłonięty w 1991 r.

16.09.2016

Historia pewnego pomnika

W piątek **16 września** o godz. **12.30** zapraszamy na prelekcję połączoną z pokazem multimedialnym pod hasłem „Historia pewnego pomnika”.

W pobliżu bramy Parkowej, w zbiegu ulicy Mieszka I i Parku im. Tarnowskich dumnie stoi pomnik **Tadeusza Kościuszki**. Jednak niewielu mieszkańców Końskich wie, że o wiele ciekawszą historię niż sam pomnik ma cokół, na którym został ustawiony. Okazuje się bowiem, że pierwotnie na cokole znajdowała się podobizna cara **Aleksandra II**. Pomnik ten wzniesiono w 1914 r. i stał on w centrum miasta nieopodal Kolegiaty Św. Miłkołaja, symbolizując wdzięczność mieszkańców za zniesienie pańszczyzny. Wizerunek cara nie przetrwał długo, bo już w roku powstania podczas wjazdu wojsk austriackich do Końskich zrzuciono go zokołu. Zaborcy wyrazili jednak zgodę by na cokole ustawić popiersie Tadeusza Kościuszki. Po

pomniku cara Aleksandra II pozostała jedynie inskrypcja na marmurowym cokole...

Wstęp wolny. Serdecznie zapraszamy!

Organizator:

Wojewódzki Dom Kultury im. Józefa Piłsudskiego w Kielcach

25-033 Kielce, ul. ks. P. Ściegiennego 2, tel. 41 3655101, 41 3655141 fax. 41 3618381
e-mail: wdk@wdk-kielce.pl, www.wdk-kielce.pl

Organizator:
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach - Filia w Końskich

26-200 Końskie, ul. Zamkowa 5, tel. 41 3723464
e-mail: konskie@pbw.kielce.pl, www.pbw.kielce.pl

10.09.2016

Ogień i żelazo w Starej Hucie

W sobotę **10 września** od godz. **17.00** zapraszamy do Zabytkowego Zakładu Hutniczego na cykl imprez pod hasłem: „Ogień i żelazo w Starej Hucie” promujących dawne świętokrzyskie tradycje metalurgiczne i hydroenergetyczne, dla których motywem przewodnim jest ogień i żar wytapianego żelaza. W programie m.in.: teatr ognia (przedstawienie plenerowe), warsztaty i rekonstrukcje historyczne, pokazy dawnych urządzeń produkcyjnych, wykłady i prelekcje, gra terenowa, a także ognisko integracyjne.

Ponad 200-letni Zabytkowy Zakład Hutniczy w Maleniu jest unikatowym w skali europejskiej zabytkiem techniki z zachowanym pełnym cyklem walcowania blachy i wytwarzania z nich narzędzi gospodarczych. Zabytkowy park maszynowy, stare technologie oraz kształt architektoniczny są niepowtarzalne i jedyne tego rodzaju w Europie. Obiekt leży na szlaku **Staropolskiego Okręgu Przemysłowego**, który zaczyna się od zabytkowej huty i odlewni w Chlewiskach biegnie przez Muzeum Starożytnego Hutnictwa Świętokrzyskiego w Nowej Słupi, zabytkową kuźnię wodną w Starej Kuźnicy, Muzeum Zagłębia Staropolskiego w Sielpi a kończy na Zabytkowym Zakładzie Hutniczym w Maleniu.

Wstęp wolny. Serdecznie zapraszamy!

Zabytkowy Zakład Hutniczy w Maleniu

26-242 Ruda Maleniecka, Maleniec 54
tel./fax 41 3731142, e-mail: maleniec@gmail.com
www.maleniec.powiat.konskie.pl

Organizatorzy: Stowarzyszenie „W Dolinie Czarnej”

26-242 Ruda Maleniecka
Ruda Maleniecka 99a
tel. 41 3731340

10, 13, 17 i 25.09.2016

Sobota, 10 września

W sobotę **10 września** w godz. od **17.00** do **19.00** zapraszamy na **Piknik Historyczny** obok synagogi w Nowym Korczynie, przy ul. Zamkowej. Piknik połączony będzie z plenerową projekcją filmów o zabytkach i mieszkańcach gminy. W programie również m.in. konferencja popularnonaukowa pt. „Sztuka sakralna w Nowym Korczynie”. Referat pt. „Zespół pofranciszkański wraz z kościołem św. Stanisława – historia i zachowane zabytki sztuki sakralnej” wygłosi pani **Paulina Mielnik**. Ponadto w programie m.in.: wspomnienia mieszkańców, dyskusja, projekcja filmu, wystawa fotograficzna, a także degustacja potraw – smaki dzieciństwa.

Wtorek 13 września

We wtorek **13 września** o godz. **11.50** zapraszamy do udziału we **Mszy św. polowej** na cmentarzu wojennym przy ul. Farnej w Nowym Korczynie. Msza odbędzie się z okazji uroczystych obchodów 72. rocznicy śmierci partyzantów i żołnierzy AK w regionie.

Zbiórka uczestników o godz. 11.30 pod pomnikiem, na tzw. **Gościńcu Czarkowy-Żukowice**, zwanym Drogą Marszałka Józefa Piłsudskiego zlokalizowanym przy drodze Nr 353016T Czarkowy- Gościniec. W programie m.in.: wystawienie posterunku honorowego, powitanie gości, Msza święta polowa, przemówienia okolicznościowe,

składanie wieńców, odegranie Pieśni Reprezentacyjnej Wojska Polskiego pt. „Pierwsza Brygada” przez orkiestrę dętą, prezentacja utworów muzyczno-poetyckich przygotowanych przez uczniów i orkiestrę.

Sobota, 17 września

W sobotę **17 września** w godz. od **15.00** do **17.00** zapraszamy do zwiedzania zabytków Nowego Korczyna pod hasłem „Sztuka i jej wartości duchowe w zabytkowych figurach przykościelnych i przydrożnych”. Razem z przewodnikami z Punktu Informacji Turystycznej, Towarzystwa Miłośników Ziemi Korczyńskiej oraz młodzieży z Samorządowego Gimnazjum im. św. Kingi w Nowym Korczynie zwiedzimy: kościół pw. św. Stanisława, kościół pw. św. Trójcy oraz figury: św. Jana Nepomucena, św. Kingi przy źródle Kunegundy, Matki Bożej i św. Floriana na placach przykościelnych.

Niedziela 25 września

W niedzielę **25 września** o godz. 11.50 zapraszamy do udziału w imprezie plenerowej przygotowanej z okazji 102. rocznicy czynu legionowego. Wydarzenie zorganizowane zostanie w miejscowości Czarkowy-Żukowice na tzw. Gościńcu

zwanym Drogą Marszałka Józefa Piłsudskiego pod pomnikiem upamiętniającym Marszałka Piłsudskiego i jego legiony.

W programie m.in.: wystawienie posterunku honorowego, powitanie gości, Msza święta polowa, przemówienia okolicznościowe, składanie wieńców, apel pamięci, odegranie Pieśni Reprezentacyjnej Wojska Polskiego „Pierwsza Brygada” przez orkiestrę dętą, prezentacja utworów muzyczno-poetyckich przygotowanych przez uczniów i orkiestrę.

Wstęp wolny. Serdecznie zapraszamy!

**Gminny Ośrodek Kultury
w Nowym Korczynie**

28-136 Nowy Korczyn, ul. Tarnowska 5
tel./fax: 41 3771126
e-mail: gok_nkorczyn@interia.pl

Organizatorzy:

Urząd Gminy Nowy Korczyn

28-136 Nowy Korczyn, ul. Krakowska 5
tel. 41 3771003, www.nowykorczyn.pl

**Towarzystwo Miłośników Ziemi Korczyńskiej
w Nowym Korczynie**

15-17.09.2016

W dniach **15-17 września** zapraszamy do Pałacyku **Henryka Sienkiewicza** w Oblęgorku na międzynarodową konferencję naukową pt. „Sienkiewicz – tekst, lektura i społeczna praxis”, na której zostanie zaprezentowana aktualna wiedza na temat biografii i twórczości Henryka Sienkiewicza oraz ponowoczesnych sposobów jej ujęcia. Celem konferencji jest uwspółcześnienie wizerunku autora Krzyżaków. Szczególną wagę w przedstawionym projekcie przywiązujemy do działań pozwalających wyeksponować relacje, jakie łączą twórczość Sienkiewicza z najnowszą literaturą polską, zwłaszcza z ponowoczesną formułą powieści historycznej. W konferencji udział wezmą najwybitniejsi sienkiewiczologowie z całego kraju, współcześni pisarze, a także literaturoznawcy związani z międzynarodowymi ośrodkami naukowymi. Szczegółowe informacje na stronie internetowej www.mnki.pl

Wstęp wolny. Serdecznie zapraszamy!

Pałac Henryka Sienkiewicza w Oblęgorku, oddział Muzeum Narodowego w Kielcach, to nowoczesne, multimedialne muzeum biograficzne, otwarte 26 października 1958 r. w domu pisarza. Dworek wraz z majątkiem ziemskim Henryk Sienkiewicz otrzymał od narodu polskiego z okazji jubileuszu 25. rocznicy pracy twórczej. Muzeum udostępnia zwiedzającym dwie wystawy stałe: na parterze budynku zachowane wnętrza mieszkania

Henryka Sienkiewicza, na piętrze nowoczesną multimedialną wystawę prezentującą wybrane tematy związane z życiem i twórczością pisarza. W Pałacyku zgromadzono dużą ilość oryginalnych przedmiotów należących do noblisty oraz wiele unikatowych dokumentów bezpośrednio z nim związanych. Niezwykle ciekawy i pokazny jest zbiór fotografii Henryka Sienkiewicza i jego najbliższych oraz największa w Polsce kolekcja darów, albumów i adresów jubileuszowych, które otrzymał. W muzeum przechowywane są także rękopisy utworów noblisty oraz wiele jego listów. Pałac otacza piękny park w stylu angielskim urządzony na początku XX w. przez **Franciszka Szaniora**, twórcę Ogrodu Botanicznego i Saskiego w Warszawie.

Muzeum Narodowe w Kielcach
Pałac Henryka Sienkiewicza w Oblęgorku

Organizatorzy:
**Pałac Henryka Sienkiewicza w Oblęgorku –
Oddział Muzeum Narodowego w Kielcach**
26-067 Strawczyn, Oblęgorek, Aleja Lipowa 24
tel. 41 3030426, 664 384 069, e-mail: oblegorek@mnki.pl
Muzeum Narodowe w Kielcach
25-010 Kielce, pl. Zamkowy 1, tel. 41 3446764, fax. 413448261
e-mail: poczta@mnki.pl, www.mnki.pl

16.09.2016

W piątek **16 września** o godz. **17.00** zapraszamy do czytelni PBW w Opatowie na wykład pt. „W kamieniu i spżu utrwalone. Nagrobki w Kolegiacie pw. św. Marcina z Tours i epitafia w klasztorze oo. Bernardynów w Opatowie jako elementy kultury staropolskiej”, który wygłosi regionalista **Zbigniew Zybala** z Opatowa. Prelegent przedstawi również w formie prezentacji multimedialnej unikalne w skali kraju zabytki znajdujące się w obiektach sakralnych na terenie Opatowa. Po wykładzie przewidziano czas na dyskusję, a organizatorzy liczą na to, że będzie ona burzliwa i owocna.

Wstęp wolny.
Serdecznie zapraszamy!

Organizator:
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach – Filia w Opatowie
27-500 Opatów, ul. Słowackiego 56, tel. 15 8683421
e-mail: opatow@pbw.kielce.pl, pbw.kielce.pl

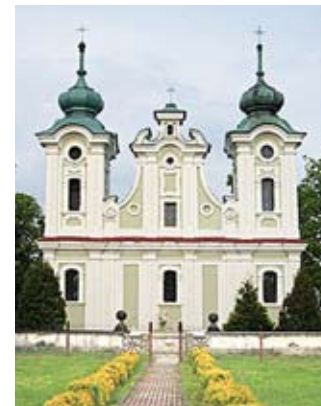

10,14 i 16. 09.2016

W ramach tegorocznych EDD zapraszamy na cykl wydarzeń edukacyjnych zorganizowanych pod hasłem: „Gdzie duch spotyka się z przestrzenią - świątynie, arcydzieła, pomniki”.

W programie m.in.:

- od soboty **10 września** – w siedzibie biblioteki można zwiedzać wystawę okolicznościową na temat: „Świątynie, arcydzieła, pomniki Ziemi Świętokrzyskiej”
- **14 września** – cykl wykładów we współpracy z LO Nr II im. Jochima Chreptowicza w Ostrowcu Świętokrzyskim i Uniwersytetem im. Jana Kochanowskiego w Kielcach, na temat 1050. rocznicy Chrztu Polski oraz Kazań Świętokrzyskich uznawanych za najstarszy dokument prozatorski stworzony w języku polskim
- **16 września** – warsztaty dla młodzieży na temat tworzenia drzew genealogicznych.
Wstęp wolny. Serdecznie zapraszamy!

Organizator:
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach - Filia w Ostrowcu Świętokrzyskim
27-400 Ostrowiec Świętokrzyski, osiedle Ogrody 26, tel./fax: 41 2627031
e-mail: ostrowiec@pbw.kielce.pl, www.pbw.kielce.pl

10-11.09.2016

10-11.09.2016

Na szlaku romańskim... Kościoły romańskie województwa świętokrzyskiego

Sobota 10 września

godz. 10.00 – wykład monograficzny historyka sztuki **Janusza Wojciecha Kotasiaka** pt. „Kościół romański województwa świętokrzyskiego” połączony z prezentacją multimedialną

Niedziela 11 września

godz. 9.00 – wycieczka krajoznawcza rowerowa stanowiąca uzupełnienie sobotniego wykładu pt. „Na szlaku budowli romańskich...”

Kościół romański są najbardziej widocznym świadectwem ponadtysiącletnich dziejów Polski, a w szczególności dziejów Kościoła w Polsce. Co ważne podkreślenia do dziś zachowały one swoją pierwotną funkcję – w dalszym ciągu służą temu samemu głównemu celowi, dla którego zostały wybudowane wieki temu. Poprzez prezentację tych zabytków romańskich pragniemy pokazać bogactwo kulturowe i duchowe Ziemi Świętokrzyskiej, ukazać najstarsze, najcenniejsze i niezbyt liczne obiekty naszej przeszłości – naszego dziedzictwa kulturowego i duchowego,

czyli tych miejsc i obiektów, gdzie duch spotyka się z przestrzenią.

Dodatkowo pragniemy promować **Szlak Budowli Romańskich**, przy trasie którego znajduje się siedem obiektów z terenu województwa świętokrzyskiego; wszystkie o charakterze sakralnym (opactwo benedyktyńskie na Świętym Krzyżu, opactwa cysterskie w Jędrzejowie i w Wąchocku, kościół w Koprzywnicy, kolegiata w Wiślicy, kolegiata św. Marcina w Opatowie, kościół św. Jakuba w Sandomierzu). Zależy nam aby odkryć przed mieszkańcami i turystami perełki romańskie Ziemi Świętokrzyskiej. Wybór tematu został dokonany w kontekście 1050. rocznicy chrztu Polski.

Wstęp wolny. Serdecznie zapraszamy!

17.09.2016

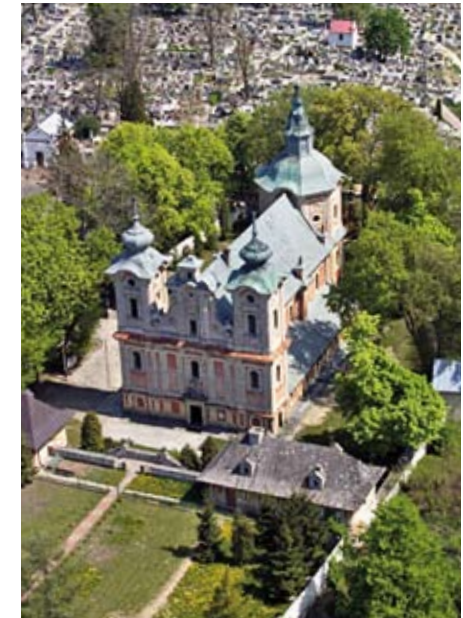
W poszukiwaniu sacrum

W sobotę **17 września** zapraszamy do udziału w autokarowej wycieczce szlakiem najciekawszych obiektów sakralnych czterech chrześcijańskich wyznań w powiatach ostrowieckim oraz opatowskim.

Wycieczka odbędzie się na trasie: **Ostrowiec Świętokrzyski**, **Grzegorzowice** (późnoromański kościół z przełomu XIII/XIV w.), **Ublinek** (zбір ariański z początku XVII w.), **Ptkanów** (jedyne w regionie kościół z XVI-wiecznymi murami obronnymi), **Gliniany** (drewniany kościół z XVI w. służący jako zbór kalwiński), **Tarłów** (perła polskiego baroku z unikatowymi dekoracjami stiukowymi), **Pętkowice** (kościół polskokatolicki w budynku dawnego XVII-wiecznego zboru ariańskiego) oraz **Ruda Kościelna** (XVIII-wieczny kościół drewniany pod rzadko spotykanym wezwaniem Zaślubin Najświętszej Maryi Panny).

Ze względu na ograniczoną ilość miejsc w autokarze, zgłoszenia na wycieczkę przyjmuje Punkt Informacji Turystycznej w Miejskim Centrum Kultury pod nr tel. 609222800.

Przed wyjazdem w trasę odbędzie się krótka ceremonia ogłoszenia wyników konkursu „**W poszukiwaniu sacrum**”, który ogłoszony został w lipcu br.

Wstęp wolny.
Serdecznie zapraszamy!

Organizator:

Oddział PTTK im. Mieczysława Radwana

27-400 Ostrowiec Świętokrzyski, al. 3 Maja 8, tel. 505444874

e-mail: kraweusz@wp.pl, www.radwan-ostrowiec.pttk.pl

www.ostrowiec.travel
www.mck.ostrowiec.pl

Organizator:

Miejskie Centrum Kultury

Punkt Informacji Turystycznej, tel. 609222800

e-mail: informacja@ostrowiec.travel

18.09.2016

Jak duch Mariana Walentynowicza i Kornela Makuszyńskiego wpłynął na przestrzeń Świata Bajki

W niedzielę **18 września** w godz. od **9.00 do 17.00** Europejskie Centrum Bajki w Pacanowie zaprasza do obejrzenia wystawy **„Bajkowy Świat”**, na której będzie można poznać historię powstania Przygód Koziołka Matołka według Kornela Makuszyńskiego i Mariana Walentynowicza. Przewodnicy, bajkowe postaci, podczas oprowadzania gości po wystawie będą przybliżać historię powstania Europejskiego Centrum Bajki. Będzie można dowiedzieć się, że inspiracją do powstania Centrum Bajki była niczym nieograniczona wyobraźnia dwóch wybitnych postaci: rysownika Mariana Walentynowicza i pisarza Kornela Makuszyńskiego. Czerpiąc z tradycji i obyczajów Pacanowa tchnęli nowego ducha w legendę o pacanowskich kowalach, dając tym samym życie literackiemu bohaterowi „Koziołkowi Matołkowi”, który jako bohater jednej z wielu polskich bajek stał się symbolem bajkowego miejsca jakim

jest Pacanów. Popularyzacja Pacanowa jako bajkowego, a zarazem kultowego miejsca przyczyniła się do powstania centrum, w którym miejsce znaleźli bohaterowie baśni, bajek i legend z różnych krajów. Wszystkie działania Centrum Bajki przesyczone są duchem twórczości Makuszyńskiego i Walentynowicza.

Wstęp wolny, rezerwacja miejsc obowiązkowa! Serdecznie zapraszamy!

Organizator:

Europejskie Centrum Bajki im. Koziołka Matołka

28-133 Pacanów, ul. Kornela Makuszyńskiego 1, tel. 41 37650788

e-mail: ecb@pacanow.eu, www.stolica-bajek.pl

10-18.09.2016

W ramach tegorocznych EDD, zapraszamy do obejrzenia (w godzinach otwarcia biblioteki **8.00 – 16.00**) wystawy pt. **„Obiekty sakralne**

na Poniedziałek jako nośniki istotnych społecznie wartości związanych z wiarą, sztuką i historią”. Wstęp wolny, serdecznie zapraszamy!

Organizator:
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach – Filia w Pińczowie

28-400 Pińczów, ul. Nowy Świat 3, tel. 41 3572462
e-mail: pinczow@pbw.kielce.pl, www.pbw.kielce.pl

17-18.09.2016

Świątki Poniedziałia

W sobotę i niedzielę **17 i 18 września** Muzeum Regionalne w Pińczowie zaprasza na cykl wydarzeń edukacyjnych pod hasłem „**Świątki Poniedziałia – figury, kapliczki, krzyże**”.

W programie m.in. spacer edukacyjny z przewodnikiem i zwiedzanie okolicznościowej wystawy w siedzibie Muzeum. Zbiórka uczestników w sobotę 17 września i niedzielę 18 września o godz. **11.00** przed Sanktuarium Matki Bożej Mirowskiej.

Wstęp wolny. Serdecznie zapraszamy!

Organizator:
Muzeum Regionalne w Pińczowie
 28-400 Pińczów, ul. Piłsudskiego 2A, tel. 41 3572472
 e-mail: mrpinczow@wp.pl, www.muzeumpinczow.pl

18.09.2016

Turniej Tańców Dawnych

W niedzielę **18 września** w godz. **11.00-17.00** zapraszamy na „**Turniej Tańców Dawnych**”, który odbędzie się na terenie zespołu pałacowo-parkowego z XVII w., w skład którego wchodzi dwór wraz z oficyną oraz ogród włoski. Do kompleksu należy również Brama Triumfalna, wzniesiona na cześć króla Jana III Sobieskiego, po jego powrocie z odsieczy wiedeńskiej.

Organizatorzy zakładają udział 4-5 grup tanecznych, ubranych w stroje XVII–XVIII-wieczne. Każda grupa będzie miała 30 min. na własne

prezentacje. Po zakończeniu wszystkich prezentacji zgromadzona publiczność wybierze najciekawszą grupę taneczną, która zostanie nagrodzona przez organizatorów. Wydarzenie rozpocznie się i zakończy korowodem uczestników.

Wydarzenie ma na celu przybliżenie kultury muzycznej i tanecznej w I Rzeczypospolitej, wzbogaconej dodatkowo o elementy edukacyjne: każda z grup oprócz prezentacji własnych, będzie uczyła publiczność podstawowych reguł tańców dawnych (menuet, gawot, pavana).

Wstęp wolny. Serdecznie zapraszamy!

Organizator:
Regionalne Centrum Naukowo-Technologiczne
 26-060 Chęciny, Podzamcze 45, tel. 41 3434050, fax 41 307 44 76,
 e-mail: sekretariat@rcnt.pl, www.rcnt.pl

16-17.09.2016

W sobotę **17 września** o godz. **9.00** zapraszamy do siedziby Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Kielcach – Filia w Sandomierzu na wernisaż okolicznościowej wystawy pt. „Gdzie duch spotyka się z przestrzenią – świątynie, dzieła sztuki, pomniki”.

W piątek **16 września** o godz. **10.00** zapraszamy

czytelników i młodzież szkolną na lekcję biblioteczną połączoną z wykładem, która towarzyszyć będzie przygotowanej w ramach EDD wystawie.

Wstęp wolny.

Serdecznie zapraszamy!

Grupy zorganizowane prosimy o wcześniejsze uzgodnienie terminu.

Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach - Filia w Sandomierzu
 27-600 Sandomierz, ul. Sokolnickiego 4, tel. 15 8322979, 15 8322336
 e-mail: sandomierz@pbw.kielce.pl, www.pbw.kielce.pl

Organizator:

10-11.09.2016

Sobota 10 września**godz. 17.00**

Sala Rycerska Zamek Królewski w Sandomierzu – Muzeum Okręgowe w Sandomierzu (ul. Zamkowa 12):

- wykład na temat znaczenia fotografii w utrwalaniu wizerunków pamiątek przeszłości i dziejów zbiorów Towarzystwa Opieki nad Zabytkami Przeszłości
- prezentacja wydawnictwa albumowego **Dziedziniec** Muzeum Okręgowego w Sandomierzu (ul. Zamkowa 12):
- otwarcie wystawy plenerowej pt. „**Sandomierskie widoki**” połączone z oprowadzaniem kuratorskim.

Niedziela 11 września**godz. 10.00–16.00**

Dziedziniec Muzeum Okręgowego w Sandomierzu (ul. Zamkowa 12):

- zwiedzanie wystawy plenerowej pt. „**Sandomierskie widoki**”.

Wstęp wolny. Serdecznie zapraszamy!

W ramach tegorocznej edycji EDD zapraszamy Państwa do obejrzenia wystawy plenerowej pt. „Sandomierskie widoki”. Na ekspozycji pokazane zostaną zabytkowe, często nieznane fotografie

z końca XIX i pocz. XX w. ze zbiorów Towarzystwa Opieki nad Zabytkami Przeszłości działającego w latach 1906-1944. Ilustracje te ukazują dawny Sandomierz oraz ziemię sandomierską i opatowską – obiekty zabytkowe (w tym takie, które dzisiaj już nie istnieją), zabudowę wsi i miasteczek. Fotografie posiadają nie tylko walor dokumentalny, ale także artystyczny. W dużej mierze są to wysmakowane obrazy, ale i sytuacyjne scenki, na których pokazani są mieszkańcy sandomierskich wsi i miasteczek. Wyłaniają się z nich portrety osób żyjących w sandomierskim na przełomie XIX i XX wieku. Często są to osoby przypadkowe o niskiej kondycji społecznej, których nie było stać na uwiecznienie swojej podobizny. Dzięki przypadkowemu zbiegowi okoliczności i „oku” fotografa uwieczniono to, co zarezerwowane było z reguły dla osób bardziej zamożnych. Tym bardziej więc są to źródła cenne.

Wystawie towarzyszyć będzie wydawnictwo albumowe w którym chcemy pokazać materiał, w dużo większym zakresie niż w przypadku wystawy. Chcemy by album ten był trwałym śladem wystawy. Wydawnictwo to zostanie opatrzone stosownymi komentarzami i aparatem naukowym, dzięki czemu będzie ono stanowiło solidne źródło wiedzy do poznania dziejów regionu.

Organizator:

Fundacja Świętokrzyska „Góry Historii”

00-850 Warszawa, ul. Prosta 2/14/124, tel. 605368469
e-mail: lidia.ujazdowska@gmail.com, www.goryhistorii.pl

Partnerzy:

Muzeum Okręgowe w Sandomierzu
Urząd Miasta Sandomierz

Fundacja Świętokrzyska
Góry Historii

10.09.2016

W sobotę **10 września** o godz. **17.00** serdecznie zapraszamy na spotkanie z **Ewą Bajkowską**, autorką książek o Sandomierzu pod hasłem „**Duchowość średniowiecza w sandomierskim zamku**”.

Wstęp wolny. Serdecznie zapraszamy!

Sandomierskie Wzgórze Zamkowe wraz z zamkiem królewskim to miejsce, na którym wysiłek ducha wielokrotnie w okresie średniowiecza zaznaczał się czynami rycerskimi i hojnymi aktami fundacyjnymi świątyń i klasztorów, które świadczą o głębokiej religijności miejscowych władców. Wysiłek ten zmienił przez to bieg historii i kształtował nowe oblicze duchowe terenów rozległej Ziemi Sandomierskiej. W czasach średniowiecza duchowość miała swój najpełniejszy wyraz w postaci czynu rycerskiego i ideału życia monastycznego. Rycerskie ideały, takie jak: walka w obronie wiary i sprawiedliwości oraz wspaniałomyślność, skłaniały rycerza do tego by osiągnąć sławę a nawet sięgnąć opinii świętości za życia. W tym m.in.

celu w połowie XII w. książę Henryk Sandomierski poprowadził drużynę rycerską do Palestyny w celu odbicia z rąk niewiernych Grobu Pańskiego. Dostrzec można tutaj motywy duchowości krucjatowej, przynajmniej w odniesieniu do arystokracji rycerskiej. Są to czasy, w których starano się zrealizować projekt św. Augustyna o Civitas Dei - Państwie Bożym na ziemi. Ideał osobowego życia ziemskiego najpełniej można było realizować będąc rycerzem i mnichem, czyli w zakonach rycerskich Joannitów, Templariuszy czy też Rycerzy Najświętszej Marii Panny.

Sandomierski Zamek był świadkiem głębokiej religijności średniowiecznej a może nawet mistycyzmu niewiast – wdów: księżnej Grzymisławy, już za życia cieszącej się opinią świętości, Kingi (Kunegundy) późniejszej błogosławionej i świętej, która spędziła w Sandomierzu wczesne lata swojego życia, czy też błogosławionej Salomei, fundatorki pierwszego zgromadzenia Zakonu Świętej Klary na ziemiach polskich.

Organizator:

Muzeum Okręgowe w Sandomierzu

27-600 Sandomierz, ul. Zamkowa 12, tel. 15 6445757 w. 22

e-mail: historia@zamek-sandomierz.pl, www.zamek-sandomierz.pl

17-18.09.2016

Dni Otwarte w Muzeum Wsi Polskiej w Seceminie

W dniach **17-18 września** 2016 r., w godz. **13.00-20.00** zapraszamy na Dni Otwarte Muzeum Wsi Polskiej w Seceminie znajdującego się przy ul. Kolejowej 9.

Wstęp wolny. Serdecznie zapraszamy!

Uwaga, w przypadku grupy większej niż 10 osób występuje potrzeba wcześniejszego zgłoszenia!

Muzeum Wsi Polskiej w Seceminie, to prywatna inicjatywa Państwa **Haliny i Sławomira Krzysztofików**, którzy od ponad 20 lat zbierali eksponaty obrazujące życie i pracę mieszkańców dawnej wsi polskiej (gł. wsi włoszczowskiej). Muzeum znajduje się na prywatnej posesji w dawnym budynku gospodarczym. Pasję małżonków wsparło **Stowarzyszenie Rozwoju Gminy Secemin**, które jest współgospodarzem muzeum i które pozyskało środki na wyremontowanie budynku Muzeum. W bogatych zbiorach dominują sprzęty etnograficzne o różnym przeznaczeniu, niezbędne w gospodarstwie chłopskim. Wiele z nich Państwo Halina i Sławomir Krzysztofikowie otrzymali w formie daru – na przykład lekarz weterynarii ofiarował kołyskę biegunową, na której sypiał jako niemowlę.

Organizator:

Stowarzyszenie Rozwoju Gminy Secemin

29-145 Secemin, ul. Jędrzejowska 16, tel. 608 445 979

e-mail: krzysztofslaw@wp.pl

13.09.2015

Poznajemy zapomniane miejsca – cmentarz żydowski w Skalbmierzu

W niedzielę **13 września** o godz. **17.00** zapraszamy do udziału w otwarciu cmentarza żydowskiego po renowacji, połączonego z modlitwą ekumeniczną. W programie również spotkanie w kawiarence „Przystań” w Skalbmierzu i prelekcja połączona z prezentacją multimedialną prezentującą m.in. wywiady z mieszkańcami gminy Skalbmierz o ówczesnych Żydach.

Wstęp wolny. Serdecznie zapraszamy!

Na terenie Skalbmierza (przy ul. Ppor. Sokoła 59) znajdują się pozostałości po cmentarzu żydowskim. Kirkut powstał w XIX w. i w czasie okupacji hitlerowskiej został zdewastowany przez nazistów. Obecnie zachowało się na nim tylko kilka maców. Teren jest zarośnięty i nieogrodzony. Miejsce jest zaniedbane i zapomniane. Duża część lokalnych mieszkańców nie wie nawet o jego istnieniu...

Organizator:

Ks. Marian Fatyga, Proboszcz Parafii św. Jana Chrzciciela w Skalbmierzu

28-530 Skalbmierz, ul. Partyzantów 2, tel. 602765295

e-mail: parafiaskalbmierz@onet.pl

www.parafiaskalbmierz.pl, www.facebook.com/paraf.skalbmierz

Krzyże, figury i kapliczki z Solca-Zdroju i okolic

W niedzielę **18 września** w godz. **10.00–17.00** zapraszamy do galerii przy ul. Kościuszki 24, gdzie zaprezentujemy wystawę fotograficzną „Krzyże, figury i kapliczki z Solca-Zdroju i okolic”. Na ekspozycji zaprezentowane zostaną w formie fotografii oraz prezentacji multimedialnej najciekawsze zabytki kultury i świadectwa wiary z terenu gminy Solec-Zdrój: przydrożne krzyże, figury i kapliczki.

Gmina Solec-Zdrój charakteryzuje się kapliczkowym bogactwem, znajduje się tu ok. 100 symboli o charakterze religijnym. Do najciekawszych należą tzw. figurki „szwedzkie” pochodzące z XVII w., liczne figury przedstawiające Chrystusa Frasobliwego, czy też krzyże – pamiątki po powstańcach styczniowych.

Wstęp wolny.

Serdecznie zapraszamy!

18.09.2016

Organizator:

Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne „Solec-Zdrój”

28-131 Solec-Zdrój, ul. Kościuszki 19, tel. 604929654

e-mail: magda_helis@go2.pl, stowsolec@go2.pl, www.stowsolec.org.pl

Przeźren pełna historii i wiary

W czwartek **16 września** o godz. **11.00** zapraszamy na wykład dra **Marka Jedynaka** na temat „Kapliczka na Wykusie - miejsce pamięci i tożsamości narodowej”. W programie również zwiedzanie wystawy „Śladem kapliczek powiatu starachowickiego” - w fotografii **Leszka Żmijewskiego**.

Wstęp wolny.

Serdecznie zapraszamy!

Organizator:
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach - Filia w Starachowicach
27-200 Starachowice, ul. Kościelna 30, tel./fax: 41 2747154
e-mail: starachowice@pbw.kielce.pl, www.pbw.kielce.pl

22.09.2016

W czwartek **22 września** o godz. **10.00** zapraszamy na wykład **Marka Lisa**, regionalisty, Kierownika PBW w Kielcach – Filii w Opatowie pt. „Pomniki naszych walk o niepodległość na ziemi staszowskiej”. Wykład wygłoszony zostanie w sali konferencyjnej Zespołu Szkół im. Stanisława Staszica przy ul. Koszarowej 7 w Staszowie.

Wstęp wolny. Serdecznie zapraszamy!

Uwaga, ze względu na ograniczoną liczbę miejsc wymagane wcześniejsze zapisy!

Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach - Filia w Staszowie
28-200 Staszów, ul. Świerczewskiego 7
tel./fax 15 8642511
e-mail: staszow@pbw.kielce.pl
Organizatorzy:

Powiatowy Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Staszowie
28-200 Staszów, ul. Koszarowa 7
tel. 664442398
e-mail: doskonaleniestaszowski@onet.pl
www.staszowski.eu

16.09.2016

3, 5, 10-11 i 17.09.2016

Sobota 3 września

Wycieczka dla mieszkańców gminy do Oblęgorka zorganizowana w celu przybliżenia postaci Henryka Sienkiewicza.

Poniedziałek 5 września

godz. 10.00

Narodowe czytanie „Quo Vadis” H. Sienkiewicza w Gimnazjum im. Kazimierza Wielkiego w Stopnicy wzbogacone prezentacją multimedialną poświęconą sylwetce pisarza i pokazaniem miejsc z nim związanych.

Sobota 10 września

godz. 19.00

Nocne zwiedzanie klasztoru **Księży Sercanów w Kątach Starych**. Klasztor jest znakomitym świadkiem dziejów Ziemi Stopnickiej. W programie również projekcja filmu „Quo Vadis” – będzie to 52. rocznica pierwszej projekcji tego obrazu w Stopnicy, która odbyła się na murach klasztoru.

Niedziela 11 września

godz. 19.00

Prelekcja pt. „**Historia kościoła pw. św. app. Piotra i Pawła w Stopnicy**”. Świątynia jest pięknym miejscem kultu religijnego, ufundowanym przez króla Kazimierza Wielkiego. W programie

również pokaz slajdów i koncert pieśni średnio-wiecznych w wykonaniu rodzimych artystów. Dodatkowo panie ze stowarzyszenia „**Stopniczanki**” przygotują stoisko kulinarne, na którym serwowane będą średniowieczne potrawy.

Sobota 17 września

godz. 17.00

Otwarcie wystawy „**Miasto i Gmina Stopnica w fotografii**” prezentującej zdjęcia najciekawszych historycznie miejsc naszej „Małej Ojczyzny”.

Na wszystkie wydarzenia wstęp wolny.

Serdecznie zapraszamy!

Organizator:

Gminne Centrum Kultury w Stopnicy

28-130 Stopnica, ul. Kazimierza Wielkiego 15

Tel. 41 377 98 5, e-mail: gck@stopnica.pl, www.stopnica.pl

Jednym z najbardziej frapujących elementów topografii **Łysej Góry** jest tajemniczy wał usypany z kamienia, przykryty darnią, dziś w dużej części porośnięty drzewami i krzewami. Złożony z kilku rozłącznych odcinków, otacza wydłużonym i stosunkowo wąskim owalem obydwie kulminacje góry. Szczególnie imponująca jest najlepiej zachowana wschodnia część tej długiej struktury, w obrębie której wał wznosi się do wysokości prawie trzech metrów.

Skrajnie wschodni odcinek wału przecinają dzisiaj cztery przejścia; dwoma z nich, co najmniej od późnego średniowiecza, przechodziły drogi od strony Nowej Słupi, nazwane w okresie nowożytnym Królewską (z tak zwanymi schodami Jagiełły, które są w rzeczywistości późno nowożytnym utwardzeniem szlaku) oraz Zieloną (droga towarowa, którą można było wjechać na szczyt Łyśca wozami transportowymi). Trzecie przejście wiedzie w kierunku polany Bielnik (Jałowa Łąka) na północnym stoku góry. Pomiedzy drogami Królewską i Zieloną istnieje w wale czwarte przejście, nie związane obecnie z żadnym szlakiem; tutaj właśnie w okresie przedbenedyktynskim miała się znajdować jedyna „brama” do wnętrza przestrzeni otoczonej wałem.

Wał łysogórski zachował się w trzech niestykających się wzajemnie fragmentach, po wschodniej i zachodniej stronie klasztoru. Lepiej zachowany jest wschodni jego fragment o długości około 813 m; fragmenty części zachodniej mają łączną długość około 500 m. Pierwotną wysokość wału obliczano na dwa i pół do trzech metrów, a kubaturę kamienia użytego do jego usypania – na około 32 000 m³...

dr Czesław Hadamik

(więcej o kamiennym obwałowaniu i innych tajemnicach Łysej Góry, w książce Czesława Hadamika *Książę innych gór*, Kielce 2015)

10-18.09.2015

Kościóły i kościółki powiatu włoszczowskiego

W ramach tegorocznych EDD, Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach – Filia we Włoszczowie zaprasza do obejrzenia wystawy pt. „Kościóły i kościółki powiatu włoszczowskiego”. W programie również okolicznościowa prelekcja połączona z prezentacją multimedialną, a także warsztaty.

Wstęp wolny.

Serdecznie zapraszamy i prosimy o wcześniejsze zgłaszanie grup i uzgadnianie terminów!

Organizator:
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach – Filia we Włoszczowie
29-100 Włoszczowa, ul. Wiśniowa 10, tel./fax. 41 394 32 39
e-mail: wloszczowa@pbw.kielce.pl, www.pbw.kielce.pl

Laury Narodowego Instytutu Dziedzictwa dla organizatorów wydarzeń w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa 2015 r. w woj. świętokrzyskim

Ogólnopolski temat przewodni 23. edycji Europejskich Dni Dziedzictwa – „**Utracone dziedzictwo**”, dzięki zaangażowaniu organizatorów i koordynatorów – udało się przekuć w olbrzymi sukces. W kraju zorganizowano 1990 wydarzeń kulturalno-edukacyjnych w 486 miejscowościach, w których udział wzięło ponad 322 tysiące osób. W województwie świętokrzyskim organizatorzy zorganizowali 100 wydarzeń w 30 miejscowościach. Do najciekawszych atrakcji można zaliczyć: wydarzenie edukacyjne „Żelazne dziedzictwo: w kręgu dawnych technologii i tradycji lokalnych” zorganizowane w Zabytkowym Zakładzie Hutniczym w Maleńcu, Skarpatiadę – imprezę plenerową zorganizowaną na Rynku w Ostrowcu Świętokrzyskim z okazji 60. rocznicy oddania do użytku osiedla „Na Skarpie”, czy też wystawy przygotowane przez Wojewódzką Bibliotekę Publiczną im. W. Gombrowicza w Kielcach pt. „Miasta i miasteczka ziemi kieleckiej 100 lat temu” i Komitet Społeczny Odnowienia Izby Pamięci „Jędrusiów” w Sulisławicach promującą bohaterstwo organizacji „Odwet” i Oddziału Partyzanckiego „Jędrusie”.

Narodowy Instytut Dziedzictwa, chcąc uhonorować animatorów i organizatorów EDD, po raz pierwszy zorganizował I Ogólnopolską Galę EDD, która odbyła się 5 listopada 2015 r. w Filharmonii Opolskiej w Opolu.

Laureatami NID za organizację EDD 2015 zostali:

- Gminny Ośrodek Kultury, Urząd Gminy oraz Towarzystwo Miłośników Ziemi Korczyńskiej w Nowym Korczynie
- Komitet Społeczny Odnowienia Izby Pamięci „Jędrusiów” w Sulisławicach
- Miejskie Centrum Kultury, Punkt Informacji Turystycznej oraz Rada Osiedla Śródmieście w Ostrowcu Świętokrzyskim
- Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Witolda Gombrowicza w Kielcach
- Zabytkowy Zakład Hutniczy w Maleńcu oraz Stowarzyszenie „W Dolinie Czarnej”

Organizujesz wydarzenia edukacyjne w zabytkach? Ten konkurs jest dla Ciebie. Nagrodzimy najciekawsze projekty.

NARODOWY INSTYTUT DZIEDZICTWA
NACZELNIK URZĘDU
Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

PROJEKT KASZUBA-ŁĘBSKA

www.nid.pl

Gdzie duch spotyka się z przestrzenią świątynie / arcydzieła / pomniki

10-11 i 17-18 września 2016

projekt: Kaszuba-Debska

Europejskie dni dziedzictwa 2016 / www.edd.nid.pl

Partneri medialni

KULTURA

tytuł 3
KRAKÓW

Historia

SPOTKANIA
Z ZABYTKAMI

HISTORIA

pap
MISJA KLASYCZNA PRACOWNI

STRÖER

Partneri finansowi

MINISTERSTWO
KULTURY
I DZIEDZICTWA
NARODOWEGO

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

Partneri organizacyjni

AGENCIJA ARTYSTYCZNA
KONKRETA
ARTYSTA: JAKUB SZYMAŃSKI